

Ortodoxie, comunism si jocul cu focul al unor formatori de opinie iresponsabili

written by [Dragoş Paul Aligică] | May 1, 2018

Face valuri un material despre relatia dintre ortodoxie si atitudini economice si politice, publicat ca Working Paper la Banca Mondiala de bulgarul Djankov si o coautoare. In sine articolul nu aduce nimic nou din punct de vedere tehnic (teoretic sau ca analiza empirica) la literatura despre relatia dintre variabila religie si economie, ordinea politica, institutionala etc. Autorii prezinta niste statistici, niste corelatatii si niste speculatii puse undeva sub semnul ideii formulate oarecum bizar ca "Rezultatele sunt consistente cu ipoteza lui Berdiaev potrivit careia comunismul e succesorul Ortodoxiei."

Bizar nu doar in sensul literar ambiguu de prima vedere al afirmatiei. Ci si in sensul ca in momentul in care pe baza unor date comparative din World Value Survey luate intre 2010 si 2016 faci afirmatii cu privire la evolutii si evenimente istorice, institutionale, politice si culturale de lunga durata, multe dintre ele dependente de cale in moduri universal si antologic recunoscute ca Revolutionare, ai o problema metodologica destul de serioasa de clarificat. (In calitatea mea de est european si roman primesc regulat spre *peer review* articole pe tema asta, de obicei studiul *cross section* intre statele est europene sau regiunile Romaniei, si care de obicei trebuie respinse din doua motive: (1) neintelegerea tezei weberiene originare pe care se intemeiaza literatura despre relatia dintre religie si capitalism/ordine sociala sau/si (2) se dovedesc a fi instrumentarea statistica a unei erori de logica sau metodologie).

Asadar nu am sa comentez despre studiu si ce vrea sa demonstreze si ce demonstreaza de fapt etc... Sa spun doar atat: Nu demonstreaza ce cred unii cititori ca demonstreaza.

Comentariul meu se refera la altceva, mai grav: Producerea si difuzarea unor argumente si afirmatii iresponsabile politic care se pot dovedi in timp mai mult decat daunatoare est europenilor. Ati vazut campaniile regulate montate de elitele mediatic, politice si mai nou academice occidentale facute

impotriva est europenilor. Nu ne-au iubit niciodata prea mult. Insistentia noastra anticomunista -le-am stricat speranta si gradina zoologica marxista- si pastrarea memoriei socialismului real le stau in gat. Toate acestea se pot transforma foarte rapid intr-un argument si un mecanism de decuplare a est europenilor de vest europeni, a nordului de sud, a unor regiuni de altele etc.

Aceste speculatii (legitime intelectual, chiar si fara claritate metodologica sau constiinta bibliografica) facute si prezentate aiurea, pot folosi foarte bine in mod convenient unor trenduri si decizii geostrategice. Pur si simplu pot deveni moduri de a rationaliza constiintei progresiste occidentale esentialmente rudimentare in ciuda pretentiilor (mereu in cautare de "buni"si "rai", de victime si agresori de agresat) pentru a-i valida pozitii politice si decizii geopolitice discriminatoare si negative la adresa unor popoare si state est europene. "Aia din est sunt altfel. Aia sunt niste fascisti, niste colectivisti, niste xenofobi, niste comunisti, niste inapoiati etc." (Observati ca nu logica sau coerenta este punctul forte al acestor elite). "Hai sa face noi intelegeri cu Rusia peste capul lor si da, ce ne pasa noua de esticii astia, ei sunt diferiti, mai aproape de rusi oricum... " samd samd samd

Mai grav, in acest context a aparut rolul de intelectual sau formator de opinie est european "de casa". Asta serveste elitele occidentale, dandu-le ce vor ele sa auda, la momentul potrivit. Vor in conjunctura elitele mediaticе sa spuna ca esticii sunt aia si aialalta?! Pac! Apare publicistul est european de casa in una din platformele de propaganda si status din vest, cu un articol care spune exact ce trebuie! Si o spune el, ca est european... Constiinta progresista e impacata: "Ei o spun singuri, nu noi: Iata! E scris in NewYork Times! cu mana unuia dintre cei mai cunoscuti si indragiti comentatori din estul Europei! Are si date statistice". "Date statistice?!" "Da, draga, date statistice!" "Ei, nu spune! Draga sunt un mare fan al datelor statistice, am o mare slabiciune pentru date, the bigger, the better, stiinta in general e o pasiune a mea...New York Times zici?!" samd samd samd

E si asta un rol social in structura de status si putere a lumii contemporane. Ca bufonul curtii in trecut... Si observ ca e din ce in ce mai mare concurenta pentru functia asta... Ei bine, am sa o spun: mie astia imi provoaca cel mai profund dispret.